

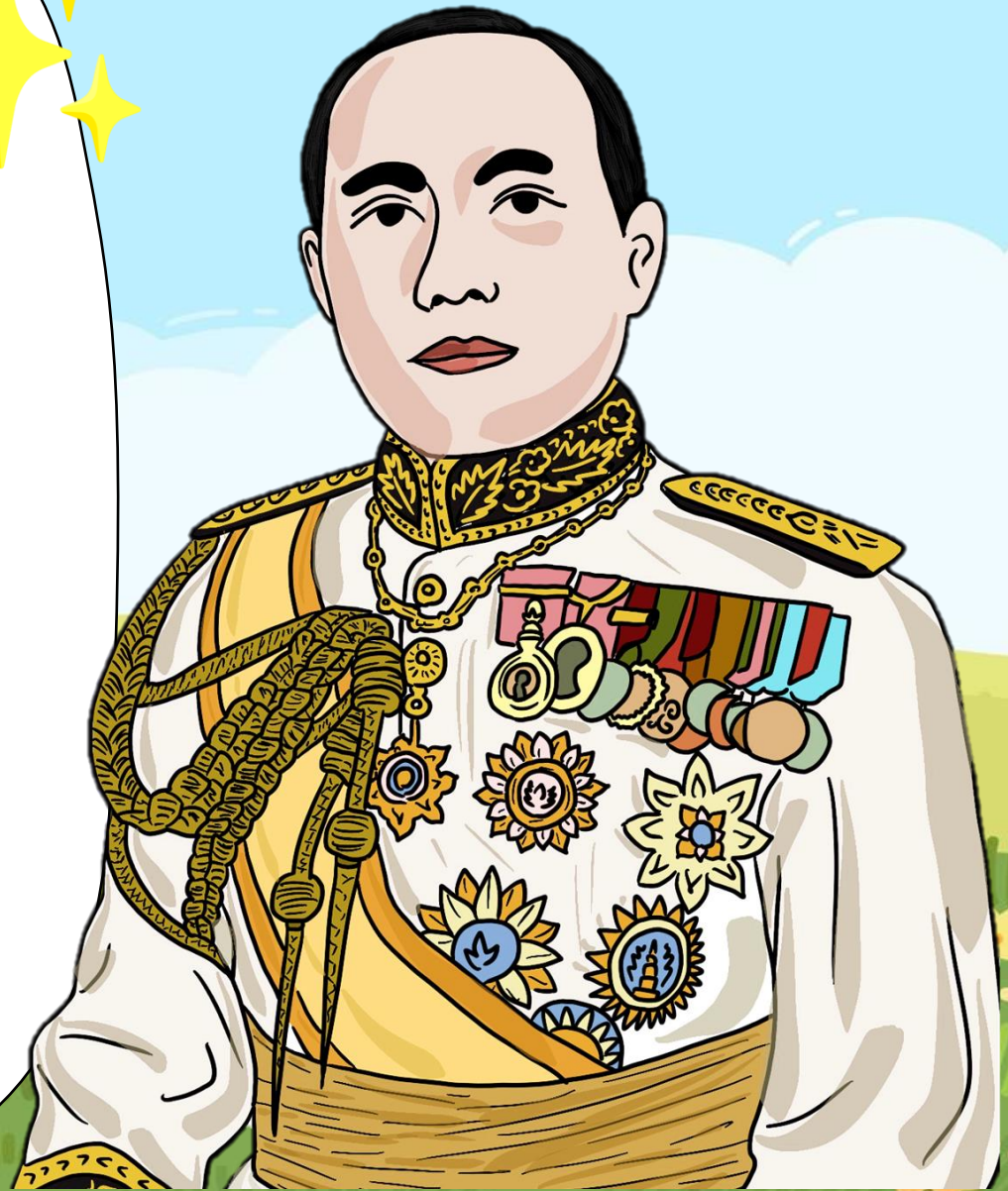
มงคลสูตร
ข
คำสอนที่
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

ประวัติความเป็นมา

ผู้แต่ง รัชกาลที่ ๖

ลักษณะคำประพันธ์ กาพย์ฉบัง ๑๖
อินทรวีชัยรศนท ๑๑

ที่มาของเรื่อง แปลความถอดความมา
จากภาษามาลีละเตอรปฏุก

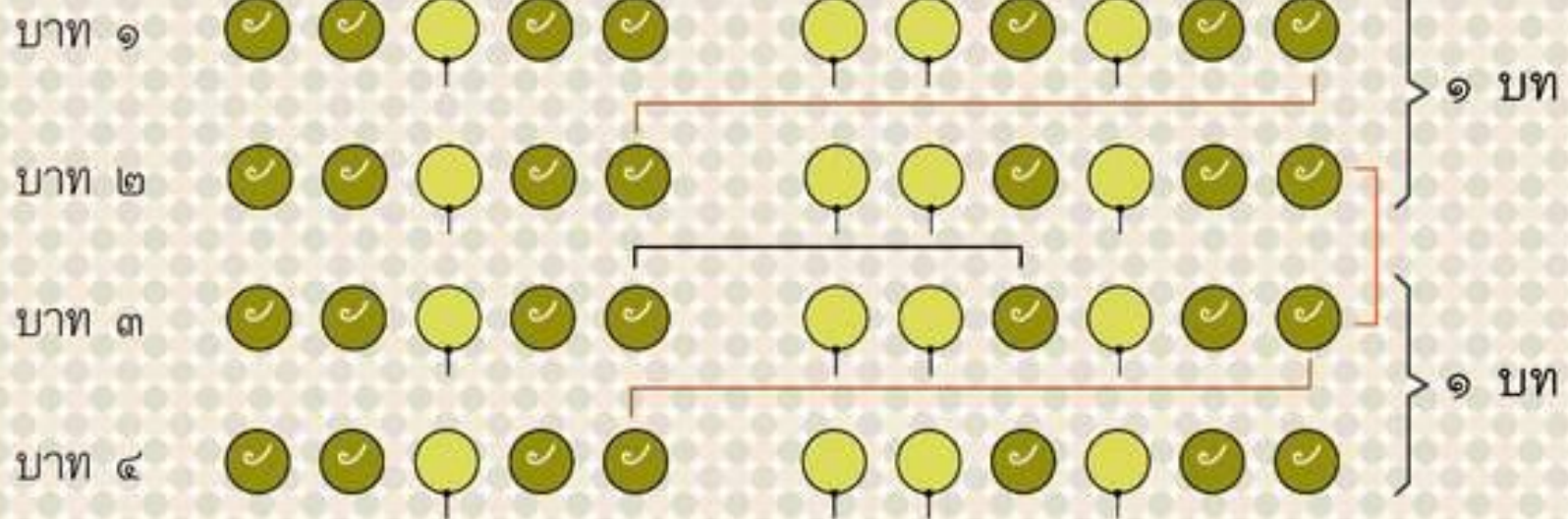

ลักษณะคำประพันธ์

อินทรวีเชียรฉันท ๑๑

ฉันทที่มีลีลาอันรุ่งเรืองงดงามประดุจฟ้าอาวุธของพระอินทร์
ใช้เป็น บทชม คร่ำครวญ บทสวด บทพากย์

● = ครุ
○ = ลหุ

พี่ เรื่องย่อ

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเล่าให้พระ
อานนท์ฟังถึงเหตุการณ์ที่มีเทวดามากกราบทูลถาม
เรื่องมงคล พระพุทธเจ้าจึงทรงแสดงพระธรรม
เทศนาเรื่องมงคล ๓๘ ประการ และแสดงธรรมเรื่อง
นี้แก่พระอานนท์อีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้นำไปเผยแพร่ต่อ
ภิกษุทั้งหลายสืบต่อไป

คาถามทที่ ๑

ภาษามาลี

อเสวนา จ พาลานํ ปณฺ ฑิตานญจ เสวนา ปุชา จ ปุชะนียานํ เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ

หนึ่งคือ บ่คบพาล	เพราะจะพาประพฤตฺติผิด
หนึ่งคบกะบัณฑิต	เพราะจะพาประสับผล
หนึ่งถูราบและบุชา	อภิปุชนีย์ชน
ข้อนี้แหละมงคล	อดีเรกอุดมดี

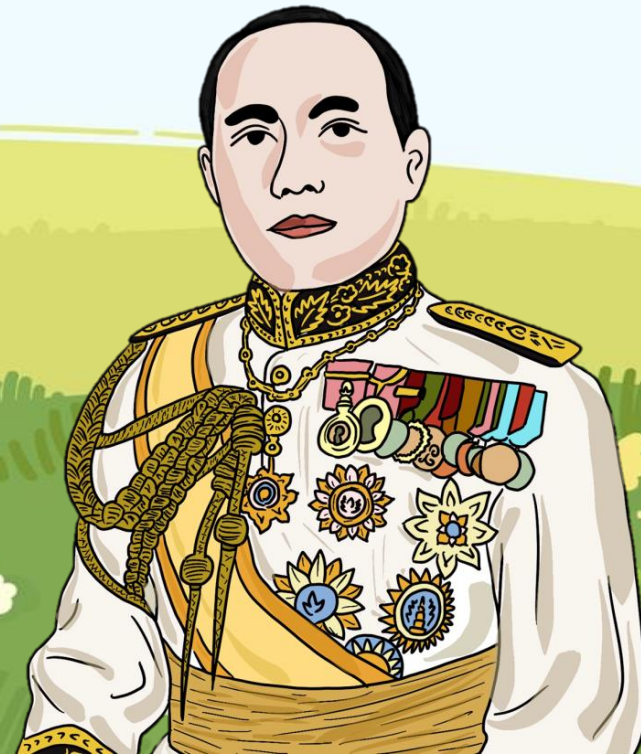
คาถามนต์ที่ ๒

ภาษามาลี

ปฐวีรูปเทสวาไส จ ปุพเพ จ กตปุญญตา อตตสมมาปณิธิ จเอตมมงฺคลมุตฺตมํ

ความอยู่ประเทศซึ่ง
อีกบุญญะการที่
อีกหม่นประพฤติควร
ข่อนี้แหละมงฺคล

เหมาะและควรจะสุข
ณ อดีตะมาตล
ณ สภาวะแห่งตน
อดีตเรกอุตมตี

คาถามนต์ที่ ๓

ภาษามานี

พาหุสจฺจญจ สิปฺปญจ วินโย จ สุกฺกขีโต สุกาสีตา จ ยา วาจา เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ

ความได้สติมาก และกำหนดสุวาทิ
อีกศีลประจำสตรมฺ จะประกอบมณฺญการ
อีกหนึ่งวินยอน นรเรียนและเชี่ยวชาญ
อุกคําเพราะบรรสาน ฤติแห่งประชาชน
ทั้งสิมฺรการลวณ จะประสิทธิ์มณฺญผล
ข้อนี้แหละมงคล อติเรกอุตมตี

คาถามนต์ที่ ๔

ภาษามาลี

มาตาลีตุอุปฐฐานัน ปุตุตทการสส สงคโห อนากุลา จ กมฺมนตา เอตมฺมงฺคลมุตุตมฺ

นำรุงบิดามา -
หากลูกและเมียมี
การฆาตกรกระทำไป
ขอนี้แหะละมงคล

ตระต้วขหทัยปริย
กถนอมประหนึ่งตน
ม่ มียุ่งและสับสน
อดีเรกอุตมตี

คาถามทที่ ๕

ภาษามาลี

ทานญจ ฐมฺมจริยา จ ญฺาตกานญจ สงฺคโห อนวชฺชานี กมฺมานี เอตมฺมงฺคสมฺมุตฺตมฺ

ให้ทาน ญ, กาลควร
อีกสงเคราะห์ญาติที่
กอบุภรรมะอันไร
ข้อนี้แหละมงคล

และประพฤติสุจริต
ปฏิบัติมาเรอตุน
ทษะกถวและมวมล
อดีตเรากุตมดี

คาถามนต์ที่ ๖

ภาษามาลี

อารตี วีรตี ปาปา มชฺชปาณา จ สยญโม อปฺปมาโท จ ฌเมสุขุ เอตมมฺงคตมุตฺตมํ

ความงตประพฤติมาป
สังฆมฺวรินทรียํ
ความไม่ประมาทใน
ข้อนี้แหละมงคล

อกุศล น้ใหม่
และสุรา น้เมาผล
พหุธรรมะเกกศล
อดีตเรกอุดมดี

คาถามนต์ที่ ๗

ภาษามาลี

คารโว จ นีวาโต จ สหตุภูจ्จิ จ กตญญูตา กาเลน ฌมมสฺสวณํ เอตมฺมงฺคลมฺุตตมํ

เคารพคุณผู้ควร อีกหนึ่งมิได้มี ยืนดี ณ ของตน อกรู้คุณาตนเอง ฟังธรรมะโดยกา - ขอนี้แหละมงคล	จะประณตและนอบน้อม จะนุระต่างและจงหอง มีโลกาทะยานบอง นรผู้ระคองตน ละเจริญคุณานนท์ อดีเรกอุดมดี
--	--

คาถามนต์ที่ ๘

ภาษามาลี

ขนต์ จ โสวจสสตา สมณานญจ ทสสนั กาดเนน ชมมสาากจจจา เอตมมุงคตมุตตมัม

มีจิตตะอดทน
อีกหนึ่งมพิงมี
หนึ่งเห็นคุณเลิศ
กล้าวธรรมะโดยกาล
ทั้งสัมระการล้วน
ข้อนี้แหละมงคล

และอุทิศ ณ ขนต์
ฤดีดีอทธะนงหาญ
สมณาวราจวรย์
วรกิจจะไตรศล
จะประสิทธิ์มบุญผล
อดีเรกอุตมดี

คาถามนต์ที่ ๗

ภาษามาลี

ตโป จ พรหมจริยญ จ อริยสัจจานทสฺสนํ นิพพานสัจฉิกิริยา จ เอตมมุงคสมุตตมํ

เพ็ชรเพากิเลสล้าง
อีกหนึ่งประพาศดี
เห็นแจ้ง ณ ล้อองค์
อาจนำมนุษย์พ้น
อีกท้าวพระนิพพาน -
ข้อนี้แหละมงคล

มละโทษะมายี
ตุจะพรหมพิสูทธิสรรพ
พระอริยสัจอัน
ติระข้ามทะเลวน
นะประจักษ์แก่ตน
อดีเรกอุตมดี

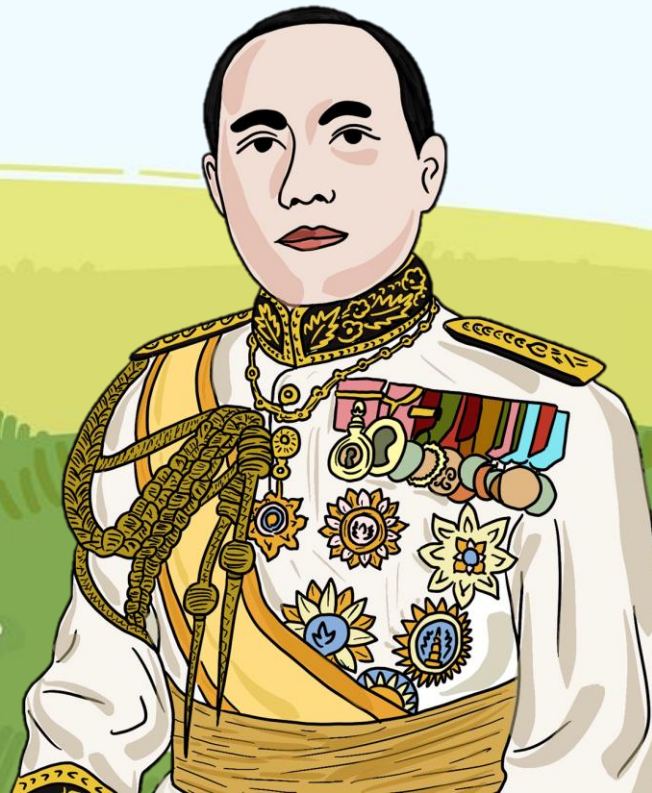
คาถามนต์ที่ ๑๐

ภาษามาลี

พญูฐุสส โลกธมเมหิ จิตตํ ขสส น กมปติ อโลกํ วิรัชํ เอตมมงคตมุตตมํ

จิตโครมิตไต้ตอง
ขลัถย๋อม นั ฟิงมิ
เรไศกรลิสูญ
ขอนี้แหละมงคต

จรโลกะจรูรมครี
จะประหวัณฤกุงวล
แลละสบาย นั มวมต
อติเรกอุตมตี

คาถามทที่ ๑๑

ภาษามาลี

เอตาทิสานี กตฺวาน สัพพตฺถมปฺราชาสีตา สัพพตฺถ โสตฺถิ คจฺจนฺติ ตนฺเตสํ มงฺคลมุตฺตมฺนฺติ

เทวามนุษย์ทำ
เป็นผู้ประเสริฐที่
ย่อมถึงสวัสดิ
ข้อนี้แหละมงคล

จรมงคฺลานี
มีแพ้ว ๓ แห่งหน
สิริทุกประการตลอด
อดีเรกอุดมดี

ข้อคิด คติคำสอน

สิ่งที่เป็นมงคลที่แท้จริง คือ การประพฤติปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนา ซึ่งสอดคล้องกับสัจธรรมที่ว่ามงคลจะเกิดแก่บุคคลใดก็ย่อมเป็นผลมาจาก การประพฤติปฏิบัติของบุคคลผู้นั้นเองทั้งสิ้น